

แบบฝึกหัด
เรื่อง ความงามในภาษาและศิลปะการประพันธ์

1. ข้อใดไม่ใช่คำถามเชิงวาทศิลป์

- ก. นามวงศ์พงศาวดารบอกมา แจ่มกัจจมาแล้วจึงจะรบกัน
- ข. เมื่อฝันแปรแลพบก็หลบพัศตร์ จะเห็นรักฤฯไม่เห็นเป็นไฉน
- ค. อันของสูงหมายปองต้องจิต ถ้าไม่คิดปิ่นปายจะได้หรือ
- ง. ยังมีทันสู่สมภิรมยา เวราสิ่งใดให้ไกลกัน

2. ข้อใดใช้คำอัปภาส

- ก. ประยงค์ทรงพวงห้อย ระย้าย้อยห้อยพวงกรอง
- ข. ลวดลายระบายระบุงระหนาบ กระแหระภาพกระหนกพัน
- ค. สามยอดดลลอระยระยับ วัระวับสลัปพรณ
- ง. ความรักที่ยังรักระบมใจ อย่าตัดไม้ตรีตริงให้ตรอมตรม

3. ข้อใดให้จินตภาพแตกต่างจากข้ออื่น

- ก. ตายระดับทับกันดังฟอนฟาง เลือดนองท้องช้างเหลวไหล
- ข. ผงคลี่มีดคลุมข่มควัน รับรินพลขันธ์คลาไคล
- ค. ว่าแล้วสองกษัตริย์ก็จัดทัพ พร้อมสรรพพลพลขันธ์
- ง. พอได้ศุภฤกษ์ก็ลั่นฆ้อง ประโคมศึกก็ก้องท้องสนาม

4. สงครามครานี้หนัก ใจเจ็บ ใจนา

เรียมเร่งเหนงหนาวเหน็บ อกไอ้

ลูกตายฤใครเก็บ ผีปาก พระเอย

ผีจักแห่งที่โพล้ ที่โพล้ใครเผา

ลักษณะทางวรรณศิลป์ข้อใดไม่ปรากฏในคำประพันธ์ข้างต้น

- ก. การซ้ำคำ
- ข. การเล่นเสียง
- ค. การใช้ภาพจน์
- ง. การสร้างอารมณ์สะเทือนใจ

5. ข้อใดไม่ใช่ภาพพจน์ที่กล่าวทำนองเดียวกับสำนวน คอแห้งเป็นผง

- ก. มีสองตานี้สุครุฑี่จะดูสีดามาศรี
- ข. จากนางฟางเพียงตก เมรุมาศ
- ค. นาวาจะคลาชลณคลอง ขณะแล้งจะลอยไฉน
- ง. แม้มีคู่ชู้ชิดสนิทน่วม เหมือนห่อหุ้มผ้าทิพย์สักสิบผืน

6. ความในข้อใดใช้โวหารเปรียบเทียบต่างจากข้ออื่น

- ก. เมื่อแรกเชื่อว่าเนื้อทับทิมแท้ มาแปรเป็นพลอยหุงไปเสียได้
- ข. กาลวงว่าหงส์ปลงใจ ด้วยมิได้ดูหงอนแต่ก่อนมา
- ค. แม้นเนื้อเย็นเป็นห้วงมหรรรณพ พี่ขอพบศรีสวัสดิ์เป็นมัจฉา
- ง. เหล่าชายคือมวลงมรา ใฝ่หาแค้นมวลงมาสี

7. ข้อใดใช้โวหารภาพพจน์ต่างกับตัวอย่างที่กำหนดให้ต่อไปนี้

ขลุ่ยจะครวญหวนโหยขึ้นโรยฟ้า หอบเอาไอศวรรยาลงมาให้

- ก. วงของน้ำทำประกายกับแสงแดด ร้อนจะแผดเผาทรายพริบพรายพราว
- ข. ซอสายพิพย์กระซิบบอกดอกไม้บาน เล่านิทานที่อยากฟังอย่างปรานี
- ค. นกเอี้ยงเอยนกเอี้ยงเฝ้าเลี้ยงโค มาพาโลเลี้ยงควายเก็บไรกิน
- ง. ฟังสายน้ำพำเพ็ญบรรเลงรับ ปลุกกมลคนหลับให้กลับตื่น

8. ลักษณะคำประพันธ์ที่เด่นที่สุดของข้อความต่อไปนี้คือข้อใด

จากความวุ่นวุ่นวามสู่ความว่าง จากความมือมาสว่างอย่างชัดเจน

จากความร้อนระเป็นเย็นนิรันดร์ ไม่รู้พลันพลิกเห็นเป็นความรู้

- ก. การเล่นเสียงสัมผัส
- ข. การซ้ำคำเพิ่มความหมาย
- ค. การเล่นคำหลากหลายความหมาย
- ง. การใช้คำที่มีความหมายแย้งกัน

9. ข้อใดใช้ภาพพจน์

- ก. พระโหยหวนครวญเพลงวังเวงจิต ให้คนคิดถึงถิ่นถวิลหวัง
- ข. ว่าจากเรือนเหมือนนกกามาจากรัง อยู่ข้างหลังก็จะแลชะเง้อคอย
- ค. ถึงยามค่ำย่ำร้องจะร้องให้ รำพิไรัญจวนหวนละห้อย
- ง. ใ้ยามดึกดาวเคลื่อนเดือนก็คล้อย น้ำค้างย้อยเย็นจ้ำที่อัมพร

10. ข้อใดไม่ใช่ภาพพจน์บุคคลวัต

- ก. เมฆไหลลงห่มเงา ฟ้าชะโงก
- ข. งามม่านเงาไม้โคก ชับช้อน
- ค. ดอกหญ้าป่าลมโบก ผงกช่อ
- ง. ซ่าซ่าธาราจะอ่อน เร่งร้อนระหายฝัน

11. ข้อใดใช้ภาพพจน์

- ก. จะแหะหาถ้ำท่านเหมือนเมื่อเป็นไวย ก็จะได้รับนิมนต์ขึ้นบนจวน
- ข. อายุยืนหมื่นเท่าเสาศิลา อยู่คู่ฟ้าดินได้ตั้งใจปอง
- ค. ใ้เช่นนี้สีกาได้มาเห็น จะลงเล่นกลางทุ่งเหมือนมุงหมาย
- ง. จนนดึกดาวพราวพราวกลางอัมพร กระเรียนร่อนร้องก้องเมื่อสองสยาม

12. ข้อใดใช้ภาพพจน์ต่างจากข้ออื่น

- ก. เธอคือโคมทองของชีวิตที่ นำส่องทางไว้ให้ดีเพื่อชีวิตนี้วันรมย์
- ข. เอล้าน้ำใสเย็นนี้หรือมาเป็นเมรุทอง เอน้ำตักก้องเป็นกลองประโคม
- ค. แม้มิได้เป็นจันทร์อันสกาบ ขอเป็นดาวดวงแจ่มแอร่มตา
- ง. ถึงโลกแตกแหลกเป็นผงคลี รักเต็มปรีไม่มีรู้คล้าย

13. ข้อใดไม่ใช่ภาพพจน์

- ก. หนึ่งส้มเทพรส หวานปรากฏรสแนบเนียน
 ส้มเหม็นหล่นอาเกียรณ์ เปลือกบางอ่อนหนอนขอบใจ
- ข. อย่างหนึ่งส้มสันดาน หมอใช้การยาสำคัญ
 เรียกชื่อส้มเหมือนกัน กินไปได้ใช้ทำยา
- ค. ส้มหนึ่งสีผิวเหลือง มาแต่เมืองตรังگانู
 รสชาติก็พอดู รสสนิทหวานปานตาลชิม
- ง. พรรณหนึ่งเรียกส้มจุก ผลห้ามสุกดูสลอน
 เปลือกบางคิดอังกกร โฉมแบบบางร่างอย่างเขียน

14. ข้อใดใช้ภาพพจน์มากกว่าหนึ่งชนิด

- ก. ตายระดับทับกันดังฟองฟาง เลือดนองท้องช้างเหลวไหล
- ข. เปรียบหน้าชนกคุณ ชนนี้คือภูผา
- ค. ปัญญาค่าเปรียบแก้ว ก่อเกิด
- ง. ดั่งทับดับหิ่งห้อย เหือดแห้งแสงหาย

15. ข้อความต่อไปนี้เป็นภาพพจน์กี่แห่ง

ผลเคี้ยวเสื่อสุกไซรั	มีพรรณ		
ภายนอกแดงดูฉัน	ชาดบาย		
ภายในย้อมมีแมลงวัน	หนอนบ่อน		
ดูจดังคนใจร้าย	นอกนั้นดูงาม		
ก. 1 แห่ง	ข. 2 แห่ง	ค. 3 แห่ง	ง. 4 แห่ง

16. คำประพันธ์ต่อไปนี้เป็นภาพพจน์กี่แห่ง

พระนักสิทธิ์พิศดูเป็นครู่พัก	หัวร่อหนักรูปร่างมันช่างชัน		
เมื่อตัวเดียวเจียวกลายเป็นหลายพันคู่	กำลังมันมากนักเหมือนยักษ์มาร		
กินคนผู้บุปผาญาใบไม้	มันทำได้หลายเล่ห์อ้ายเดรฉาน		
เขี้ยวเป็นเพชรเกล็ดเป็นนิลลั่นเป็นกาลปาน	ถึงเอาขวานฟันฟาดไม้ขาดรอน		
ก. 1 แห่ง	ข. 2 แห่ง	ค. 3 แห่ง	ง. 4 แห่ง

17. คำประพันธ์ต่อไปนี้ใช้ภาพพจน์ตามข้อใด

งานก็ต้องถูกงด	น้ำตาท่วมรถที่ผ่อนมาหลายปี
มองปีกอัมที่ถูกลียัด	รถเครื่องถูกลียัดบายบายเพื่อนซี้
วันหลังถ้ามีเวลา	จะซื้อเอ็งกลับมาอีกที

- ก. อติพจน์ และบุคคลวัต
- ข. สัญลักษณ์ และอุปลักษณ์
- ค. บุคคลวัต และสัญลักษณ์
- ง. อุปลักษณ์ และอติพจน์

18. คำประพันธ์ต่อไปนี้ไม่ใช้กลวิธีตามข้อใด

ไปถามปราชญ์บัพพร้อม	พาที		
เปรียบดั่งเกร็ดดี	จึงครั้น		
คนพาลพวกอวดดี	จักกล่าว		
ถามป่ถามมันพิน	เพื่องถ้อยเกินถาม		
ก. ซ้ำคำ	ข. เล่นคำ	ค. ภาพพจน์	ง. สัมผัสพยัญชนะ

19. ข้อใดต่อไปนี้แสดงวัฒนธรรมไทย

ก. เพราะลูกเต้าเจ้ากรรมทำแค้นชัด	จนวิบัติบ้านเมืองได้เคืองเข็ญ
ข. ในดนตรีมีรักอันลึกซึ้ง	รวมหัวใจเป็นหนึ่งในอย่างแน่นเหนียว
ค. สุวรรณหงส์ทรงพู่ห้อย	งามชัดช้อยลอยหลังสินธุ์
ง. ชายชาญเห็นได้เมื่อ	สงคราม นั้นเนา

20. คำประพันธ์ในข้อใดแสดงแนวคิดแตกต่างจากข้ออื่น

ก. ถึงบางพุดพุดดีเป็นศรีศักดิ์	มีคนรักรสถ้อยอร่อยจิต
ข. ที่รักกันสรรเสริญเจริญสิ้น	ที่ซึ่งนิทาแถลงทุกแห่งหน
ค. หอมบุปผามาลัยไม่ยั้งยืน	ไม่ชูขึ้นเช่นรสพจมาน
ง. อันลมปีดีแต่เพราะเสนาะหู	ที่จะสูลมปากยากหนักหนา